

HAYOT DAVOMIDA TA'LIM OLIH: YANGI PARADIGMALAR VA KUTILADIGAN NATIJALAR

FAN, TA'LIM VA AMALIYOT INTEGRATSIYASI

ISSN: 2181-1776

Tolipova Tursuntosh Karshiyevna¹, Raxmatov Zilola Pulotovna²

*¹Samarqand VXTMOHM Maktabgacha, boshlang'ich va maxsus ta'lim
metodikalari kafedresi katta o'qituvchisi*

²Samarqand viloyati 75-maktab boshlang'ich sinf o'qituvchisi

DARSLARDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH

Annotatsiya

Ushbu maqolada boshlang'ich sinf darslarida zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish usullaridan namuna keltirilgan.

Kalit so'zlar

“Yozma bahslar”, «Kuchlar tahlili» grafigini tuzish qoidasi metodi.

Bugun zamon o'zgardi, insonlar o'zgardi, fikrlar xilma-xilligi o'zgardi. Taraqqiyot jadallashishi natijasida har soniyada yangi imkoniyatlar va yangi ixtirolar paydo bo'lmoqda. Bu esa biz o'qituvchilarga yuksak mas'uliyat yuklab, yanada shijoatni talab qiladi. Sababi oddiy, agar o'qituvchi kuniga yangilikka intilmasa, dunyo taraqqiyotidan ortda qolsa, tayyorlayotgan kadrlari eski ma'lumotlar bilan ozuqa olib voyaga yetadi.

Prezidentlar, olimlar va yetuk shaxslar o'z-o'zidan paydo bo'lmaydi, ularning dastlabki poydevorini biz boshlang'ich sinf o'qituvchilari qo'yamiz.

Biz o'qituvchilar bugungi kunda jamiyatdan 2 qadam oldinda yurmog'imiz zarur. Har bir darsimizda bir yangilik olib kirishimiz kerak. Quyida shunday interfaol metodlarni sizga tavsiya etmoqdaman.

“YOZMA BAHSLAR” METODI

Mashg‘ulotni o‘tkazish tartibi:

1. O‘quvchilar bahs mavzusi bilan oldin o‘tkazilgan mashg‘ulotda tanishadilar. Bahs arafasida o‘qituvchi bo‘lajak mavzu to‘g‘risida o‘quvchilarga axborot berar ekan, bahslar qay yo‘sinda o‘tishini qisqacha tushuntiradi.

2. O‘qituvchi guruh o‘quvchilarini ikkiga ajratadi va ularni o‘quv xonasining ikki tomoniga qator qo‘yilgan stollar atrofiga yuzma-yuz holatda o‘tkazadi va har bir guruh qatnashenilari qaysi nuqtai nazarni himoya qilishlarini belgilaydi. (Masalan: 1-guruh – ijobiy holat joriy qilinishi tarafdorlari, 2-guruh – bunga qarshilar).

3. Shundan so‘ng o‘qituvchi o‘quvchilarni juftliklarga ajratadi, har bir juftlikda qarama-qarshi qarashlar tarafdorlari bo‘lishi kerak. O‘qituvchi 1-guruh o‘quvchilariga (keltirilgan misolda-ijobiy holat joriy qilinishi tarafdorlari) har bir juftning raqami (harfi yoki ramzi) bilan belgilangan katak qog‘ozlarini tarqatadi.

4. O‘quvchilar o‘quv xonasining ikki tomonida o‘tirib, juftma-juft yozma muloqotni boshlaydilar. 1-guruh o‘quvchilariga o‘zlari ma‘qullayotgan nuqtai nazar foydasiga bitta ochiq dalilni shakllantirish uchun 5 daqiqa vaqt beriladi. Ular bu dalilni qog‘oz varag‘iga puxta tahrir qilingan paragraf shaklida yozadilar. Bu vaqtda 2-guruh o‘quvchilari o‘zlari bahs jarayonida bayon etishlari mumkin bo‘lgan nuqtai nazarlarini isbotlashlari mumkin.

5. Yozilgan varaqlar qarshi guruhdagi sheriklarga (ijobiy holatning joriy qilinishiga qarshi chiquvchilarga) beriladi. Ularga juftlik bo‘yicha sheriklarning dalillariga qarshi javob topish va yozish uchun hamda o‘z qarshi dalillarini bayon qilishlari uchun 8 daqiqa vaqt ajratiladi.

6. Dalillar almashishning bunday tartibi 2-3 marta takrorlanadi bunda har bir o‘quvchi sherigining dalil isbotiga javob qaytarishi va o‘zining aks dalilini keltirishi shart.

7. Bahslarni samarali yakunlashni eng qulay shakli-ikkala tomonga qaratilgan savoldir: “Qarshi tomonning eng yaxshi dalil isbotlari qaysilar bo‘ldi?”

8. Kuchlar tahlili» grafigi – noqulaylik, qiyinchiliklar va usullar ajratilgan holdagi «SWOT - tahlil»ning soddalashtirilgan va grafik ko‘rinishi o‘zgartirilgan variant.

9. Tizimli mushohada qilish, taqqoslash, solishtirish, tahlil va sintezni amalga oshirish ko‘nikmalarini rivojlantiradi.

«KUCHLAR TAHLILI» GRAFIGINI TUZISH QOIDASI

«Kuchlar tahlili» grafigi T- jadvalga o‘xshagan ko‘rinishda bo‘lib, qog‘oz varag‘i o‘rtasidan tik holda chiziq – koordinata o‘qi chiziladi, uning chap tomoniga strelka (kuchlar) bilan «**Integratsiyalashgan ta’limni amalga oshirish**»ga xalaqit beruvchi to‘siqlar joylashtiriladi. Ushbu strelkalar kattaligi jihatidan u yoki bu muammoga ta’siri hamda jiddiyligiga mos kelishi lozim bo‘ladi.

So‘ngra qarama-qarshi tomonga ushbu kuchlarni yengib o‘tish vositalari strelka ko‘rinishida aks ettiriladi. Ularning soni va kattaligi grafikning chap tomonidagi strelkalarga nisbatan muvozanatni yoki ortiqlikni ko‘rsatganda ijobiy natija chiqara oladigan darajada bo‘ladi.

	To'siq	Yengib o'tish vositalari
1.	←	→
2.	←	→
	←	→
	←	→

Ushbu interfaol metodlarni malaka oshirish jarayonida mustaqil o'rgandim. Bu metod o'quvchilarni mustaqil, tanqidiy fikrlashga o'rgatadi. Ularning dunyoqarashlarini kengaytirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Ishmuxamedov R.J., Abduqodirov A.A., Pardayev A. Tarbiyada innovatsion texnologiyalar. Toshkent- Iste'dod, 2010.

2. Avlaev O.U., Jo'rayeva S.N., Mirzayeva S.R. Ta'lim metodlari. Toshkent . "Navro'z" nashriyoti, 2017-yil.